

davkarijskih iztirjevalcih, naj bi se ponarejevanje vina obdačilo itd. ni zdalo nič, ker so liberalni mestni volilci z liberalnimi grajščaki imeli večino, ednako se je tudi prošnja zastran polajšave pri žganjariji vrgla v papirni koš. Zato pa so ostale sitnobe. Sedaj nikomur ni dopuščeno za domačo potrebo brezplačno žgati. Tudi si nihče ne smeje kotla izposoditi. Kdor hoče žgati, ta mora si drva in vso tvarino tje spraviti, kder je kotel doma. Ali kaka nadloga je to v bregovitih krajih in potem mora naglo noč in den žgati, kakor da bi v glažuti glaže delal. Žalostno je to, da se kmetu nič ne privošči. Grunt je itak, posebno gorica, hudo obdačena, sedaj pa še s pridelkom ne more brez novega plačila ravnati tako, kakor bi mu več dobička vrglo. Če tropine svinjam spolaga, mu ni treba plačati, če pa jih za sebe žgati hoče pa mora plačati in vrh tega mnogo težav, celó nepotrebnih, prestati. Ali kdor išče, ta najde, kdor prosi ta dobi. Zato izvolimo zopet g. Hermana v Ptujskem okraju, g. Vošnjaka v Celjskem, v Mariborskem pa poderimo Seidla, da bo število pravih kmetjskih poslancev pomnoženo. Kajti le tako zamoremo po malem podreti. G. poslance pa prosimo, naj se potem zopet krepko popremejo za nam kmetom potrebno preuredbo od liberalcev uvedene žganjarijske postave. Če jim pa treba podpisanih prošenj, kakoršna je v „Slov. Gosp.“ šte. 5., jih dobijo na cente. Vsak predstojnik, vsak kmet je podpiše. Jožef Bezjak, župan.

Iz Konjic. (Letina) dobro kaže. Imeli smo skoro 4 tedne dež. Sedaj se je pa vendar enkrat izvedrilo. Čeravno je 12. maja debel sneg Pohorje pokril, greje nam vendar ljubo solnce polja in gorice prav ugodno. Zrak se je uže toliko ugrel, da se ne bojimo več nevarne slane. Zimino so lepe, rž je uže 5. maja pognala prvo steblovje; zimski ječmen je precej trpel, pa se je popravil, istotako tudi zimska pšenica. Jarina je precej zaostala. Upamo, da si kmalu pomore. Največje težave imamo s koruzo, ker je zemlja preveč mokrotna in blatna. Rana koruza ni mogla izkaliti, ker je bilo premrzlo. Plazovi so posestnikom mnogo škode naredili in napeti potoki veliko njiv in travnikov poplavalili. Trs v goricah žene nejednako in bodemo veliko manjše brali, kakor lani; sadovja ne bo! Tem lepša je pa trava, sena bodemo imeli veliko in še lepega! Tudi detelja lepo raste. Kupčija pa stoji; nihče ne poprašuje ne po vinu pa ne po zrnju!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Dne 22. maja so svitli cesar prvemu državnemu zboru storili konec in ukazali razpisanje novih volitev. Do dnes 29. maja je ministerstvo razpisalo volitve za Česko, Gališko, Slezijo, Moravsko, Spod. Avstrijsko, Štajersko, Kranjsko, Gorico, Istrijo in Trst. Za volitve volilnih mož se je treba precej pobrigati, posebno v volilnih

okrajih, kder bo volilna borba najhujša n. pr. v Mariborskem, Belaškem in Velikovskem volilnem okraju. Korošci se naj zdramijo in pomislijo, da so l. 1873. v Belaku samo za 6 glasov propali, da so voljeni poslanci bili med vsemi najrevnejši (Petrič in Edelman) in da so takrat uradniki nemškutarje podpirali, kar sedaj ne bo! Na Štajerskem se privrženci tistih 112 Turkov, ki so v državnem zboru bili zoper osvobojenje turških kristijanov (dr. Duhač, Seidl, Forregger), še niso zbogali in bodo 8. junija imeli zbor v Gradcu na podlagi načrta, o katerem spregovorimo prihodnjic več. Le to opomnimo, da se v njem tirja še večjo brezverstvo v šolah in da naj se č. gg. župnikom in kaplanom itd. vzame volilna pravica, število mestnih poslancev pomnoži, Avstrija še bolj razkolje in sultanu Bosna in Hercegovina vrnite ali vsaj dalje ne smemo v Turčijo marširati, tudi na kmeta je treba „nekoliko ozreti se“ (Kolika milost!?)! Taki so novi liberalci ali „fortšritlarji“. Naj le „fortšritlarjo“ ali odhajajo od nas Slovencev proč s Seidlom vred čem dalje od nas tem bolje! — V Lipnici je minister Stremayer zagovarjal svoje obnašanje v državnem zboru itd. pa tudi govoril za zasedenje Bosne. Iz tega je pa zopet jasno, kako so si nemški liberalci zastran Bosne navskriž. Mnogo si prizadevajo Nemci izvedeti, koga bodemo Slovenci postavili za kandidate. Denešnji volilni shod deželnih slovenskih poslancev in odličnejših narodnjakov bo reč uže toliko uredil, da bodo potem volilci sami zamogli brez težav in strahu pred kakim razporom za dotičnega kandidata odločiti se. Za Kranjsko je blagi g. Bleiweiss prevzel vodstvo volitev! Sicer pa nemški liberalni listi zopet prav marljivo lažejo o volitvenih zadevah, kakor je uže pri njih navada. Bodi jim! Za Trst so svitli cesar potrdili novega župana dr. Bazzonija, česar gotovo mnogi ljudje niso pričakovali. —

Vnanje države. Bismark je vendar čuden stric. Sedaj ko so mu liberalci pomagali celo Nemčijo pograbititi proti temu, da jim je „kulturno borbo“ privoščil, začjenja svoje prijateljstvo popuščati. Zvezal se je s konservativci in katoličani ter dognal postave, po katerih bo kmetjskim ljudem in obrtnikom pomagano. Na ptuje blago bo colnino naložil, tako mnogo denarjev dobil, domačemu denarju pot iz dežele zabranil in kmetškemu ljudstvu dače zmanjšal. Liberalci, posebno poslanci mest, hudo upijajo pa nič ne pomaga! Takega Bismarka bi nam tudi trebalo. — Na Bavarskem je nek general svojega ničvrednega sina tepel; sin ustrelil iz revolverja 5krat v očeta pa ga ne zadene, na to ga oče s sabljo ubije! Grozen sad nekrščanske izreje otrok! — Francozi in Angleži so si na vs križ zavolj Egipta pa tudi zavolj otoka Matakong v zapadnej Afriki. Proti Afganistancem so Angleži zmagali z denarjem. Pri sklepanju miru z Jakob-Khanom so temu obljubili na leto 1.800.000 fl. plače proti temu, da jim nekaj zemlje odstopi.

Proti Zulu-Kafrom pa traja boj naprej. Turški vojaki so v Tesaliji trčili na Grke prostovoljce in se trdno pretepali; palo je 300 Turkov, Grki pa so tepeni odbežali. Sedaj kupiči grški kralj vajakov ob turškeje meji. — V južnej Ameriki je Chilensko brodovje Peruvijancem več primorskih mest hudo postreljalo. V severnej Ameriki je Slovenec preč. g. Vertin, rojen na Kranjskem, postal škof in naslednik škofa Mraka in Barage, samih Slovencev!

Za poduk in kratek čas.

Kdo je kriv našim državnim zmešnjavam, večjim dačam, grdemu oderuštvu, rastočemu osiromašenju?

Varujte se lažnjivih prerokov ...
na njih sadju jih bodeite spoznali.
Mat. 7, 15. 16.

II. Spomladi l. 1872. dobili so nemški liberalci, česar so si toliko hrepeneče želeli. Dobili so popolnem jim podobno in sorodno liberalno, nemško-ustavoversko ministerstvo pod predsedništvom kneza Adolfa Auersperga. Do popolnega gospodstva so torej doplezali. Trebalo jim ga je okovariti si in za vselej utrditi. Na to so tudi res delali skrbno, nepretrgano in brezobzirno. Niso gledali na to najprvle: ali bo državi, narodom koristilo ali ne, kar hočejo sklenoti. Marveč popraševali so se vselej prej ali bo na škodo ali korist svojej liberalno-nemškeje stranki. Vsled tega smo zadnja leta trpeli vsi pod nezaslišanim strankarstvom. Mnogi so na to obžalovali vse skup in dejali: „boljše bilo bi nam, ako bi svitli cesar začeli, kakor prej, sami vladariti; boljše nobenih volitev in zborov, kakor pa takošnih, kakor smo jih dobili od l. 1872. naprej.“ Strankarska sebičnost liberalcev je ljudem veselje do „ustavnega življenja“ mnogič ogrenila. Prvo, česar so se liberalni ustavaki sedaj lotili, bilo je uničenje večine českih in konservativnih poslancev v deželnem zboru na Českem. V českih mestih in na kmetih se ni dalo nič opraviti pač pa pri velikih posestnikih. Tukaj je trebalo liberalcem pomagati in se je godilo na tak način, ki je nemškim liberalcem na večno sramoto. Kajti potrebnih glasov so si brez vse sramežljivosti — kupili. Z denarjem so zmagali — edino le z denarjem! To menda je tudi našim nemškutarjem v kri udarilo, ker si zmage brez podmitavanja še misliti ne morejo in vselej, kedar Slovenci zmagamo, stikajo in iščejo, kdo je neki za Slovence glasov kupoval. No, do sedaj so ga zastonj iskali. Slovenci nimamo denarjev in ko bi jih tudi imeli, zametujemo tako ostudno in smradljivo sredstvo. Prepuščamo ga nemškim liberalcem, ki so v tej reči uže vajeni. L. 1872. so zavolj českih volitev sestavili društvo, ki je dobilo ime „chabrus“. To društvo je vzelo pri nekeje banki dunajskeje brez vedenja delničarjev 5 milijonov goldinarjev in s tem denarjem kupilo od ubožniših českih veliko-posestnikov toliko grajščin, da je večina

glasov pri volitvi potem ostala liberalcem. Kajti vsaka grajščina dobila je svojega na videž-posestnika, liberalnega in od društva v to postavljenega „slamnatoga deda“. Tako so nemški liberalci v českem deželnem zboru zmagali l. 1872. delničarji so pa zgubili ves denar. Večkrat so konservativni poslanci poznej tirjali, naj se nesramna reč preiskava, ali do sedaj se je vselej ta grdoba vrgla pod klop. Sedaj so liberalci imeli v českem deželnem zboru večino, slovanski Čehovje bili so res „k steni pritisnjeni“ s pomočjo 5 milijonov, ki so se brez sodnijske nasledujoče preiskave pobrali nedolžnim, goljufanim in slečenim delničarjem. Izišla je v Pragi knjizica, ki je celo grdo reč svetu razkrila in imena glavnih goljufov povedala. Ali slavna policija pokazala je toliko ljubeznjivega sočutja do nje, da jo je takoj pograbila in širiti prepovedala.

Sedaj so liberalci in ustavaki storili korak dalje. Prerezali so državnemu zboru dunajskemu vsako postavno zvezo z deželnimi zbori. Liberalni poslanci so namreč zatrli prejšnjo postavo, po kateri je n. pr. štajerski deželni zbor, ali pa koroški, kranjski, itd. izmed sebe izvolil več poslancev za državni zbor. Osnovali so pa novo postavo, po kateri se v državni zbor naravnost ima voliti. Deželni zbori so tako zgubili velevažno pravico, največje znamenje svoje samostalnosti. Znani Seidl je tudi pomagal štajerskeje deželi ovo pravico vzeti. Ali to mu ne brani pri volitvah volilcem nemškeje peska v oči sipati, češ, da on grozno močno brani pravice dežele Štajerske. Kaj takega mu verujejo popolnem le nevedni ali zvijačni ljudje. Pri volitvah so zmagali skoro povsod „nemški liberalci“, čemur se nihče ni čudil, ki je vedel, da so ti gospodje imeli za-se: ministerstvo, vzeto iz nemško-liberalne stranke. Jeseni l. 1873. so bili novi državni poslanci na Dunaju zbrani, večidel pa le stari znanci tako, da se jim je šaljivi list „Floh“ rogal risoč in razlagajoč, kako so se v zbornici objemali in pozdravljali: „hierz saima wieder do — die Reichsräthe, rodo, rodo do!“ Nemški liberalci so sedaj bili, kakor pravimo, popolnem na konju. Motila jih ni, pa jih tudi ni mogla, živa duša ne. Peščica konservativcev in Slovanov ni zdala nič. Liberalci so imeli ogromno večino in so lahko sklenoli vse, kar so le hteli. Dobili so priliko svetu pokazati svojo modrost ter Avstriji pomagati do „zlatega“ veka. Vsaj obetali ga so svojim volilcem strašno debelo. Sedeli so 6 let, zaslužili 8 milijonov goldinarjev, šteli so med seboj najbistroumniših in najkrepkejših mož, n. pr. Frica Brandstetterja, Seidla ... Govorili so tudi neznano veliko. Postav se je nasvetovala, ovrgla ali sprejela cela kopica. In vendar, koliko haska imamo sedaj od vsega? Ali je res boljše postalo? Ali so narodi zadovoljni? Imamo li manjše dače, polajšena bremena? To bo težko kdo resnil. In ko bi tudi kaj hotel zinoti, rastoča vsestranska sila bi mu usta zamašila. Ne, ni boljše, ampak